

Saranče mokřadni (*Stethophyma grossum*) v Orlických horách

Laura Rejtharová & Jaroslav Resl

Saranče *Stethophyma grossum* (Linnaeus, 1758) patří mezi větší druhy sarančí. Druh je uveden v červeném seznamu ohrožených druhů České republiky (HEJDA et al. 2017) jako NT – téměř ohrožený. Samice mohou dosahovat délky až 35 mm. Samci jsou o centimetr kratší. Je to druh, který lze poměrně snadno determinovat i v terénu. Černý proužek za okem, žlutobílá páska na vnější straně krytek a červená barva na spodní straně zadních stehů jsou

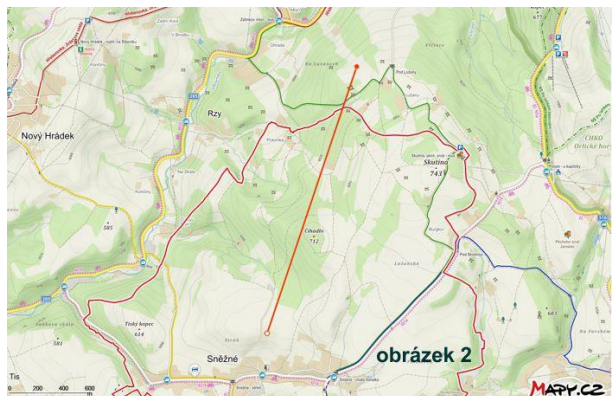

patrně pouhým okem (obrázek 1). Velikost a červená barva stehů nás upoutaly, při procházení pastviny v katastru obce Sněžné, kde byla na mokřadu poměrně hojná a ještě k datu 17. 9. 2021 se zde dospělci pářili.

Mokřad leží na jižním svahu asi ve středu obce a navazuje na zástavbu (souřadnice N50°20'30''; E016°16'42''). Jeho rozloha je asi 0,5 hektaru. V horní části vyvěrá menší pramínek, který nevysychá ani v suchých

letech a je využíván k napájení dobytka. Zajímavostí je, že v katastru obce byly v minulosti podobné mokřady skoro všechny odvodněny. Dle ústního sdělení KUČERA (2021) zde rostou druhy rostlin, které v literatuře autoři uvádějí (KOČÁREK et al. 2013) jako potravu uvedených sarančete. Vzhledem k tomu, že mokřad skoro po celém obvodu navazuje na louku, která se využívá pouze jako pastvina, mají i nymfy možnost využívat krátkou a řídkou vegetaci po obvodu mokřadu. Dospělce jsme zastihli převážně ve vysoké a husté vegetaci mokřadu.

V současnosti provádíme i další průzkum hmyzu na lokalitě „Sjezdovka u Žídků“ v katastru obce Dlouhé u Olešnice v Orlických horách, kde je také původně zachovalý mokřad. Obrázek 3 ukazuje jarní pohled na jeho část. Pokusili jsme se zjistit, jestli se i zde tato saranče nevyskytuje. Mokřad je v horní části sjezdovky v nadmořské výšce 650 – 675 metrů a udržuje se sečením lištovou sekačkou a to v dělených plochách. Jeho plocha je asi poloviční proti mokřadu na pastvině ve Sněžném. I když šlo o pozdní datum 20. 9. 2021, tak se nám podařilo na této lokalitě zastihnout několik jedinců uvedeného druhu. Lokality jsou od sebe vzdálené

asi 2200 metrů (obrázek 2) vzdušnou čarou. Mezi oběma lokalitami jsou ještě další malé mokřady a pro příští rok se pokusíme zjistit výskyt této saranče i na nich.

Podle ústního sdělení KALÁB O. (2021) se tento druh sarančete pomalu šíří na další lokality v celé republice. V Orlických horách byla tato saranče nalezena ještě na Kačerově. Jiné publikované nálezy v této oblasti nám nejsou známy.

Literatura

HEJDA R., FARKAČ J. et CHOBOT K. (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky bezobratlí, AOPK ČR, Praha

KOČÁREK P. a kol. (2013): Rovnokřídlí České republiky (Insecta: Orthoptera), Academia, Praha

Internetové zdroje

BIOLIB BIOLOGICAL LIBRARY <<http://www.biolib.cz>>

PORTÁL INFORMAČNÍHO SYSTÉMU OCHRANY PŘÍRODY (ISOP). Online:

<https://portal.nature.cz/kartydruhu/>

Foto

Obrázek 1 Jaroslav Resl

Obrázek 3 Michaela Pražáková

Laura REJTHAROVÁ, Bratří Čapků 207, Nové Město n. Met., CZ-54901, Czech Republic

e-mail: laura@rejthar.eu

Jaroslav RESL, Sněžné 34, CZ-51801, Czech Republic

e-mail: resl@scarabaeidae.com